

Byråchefen Malm förmålde, att han efter inhämtade närmare upplysningar ville vid nästa sammanträde yttra sig angående det av ingenjören Köhler denna dag framställda ersättningsanspråk.

Angående av rörläggaren C.A. Källbom i målet framställda yrkanden återopade direktören Ramstedt innehället i en nu ingiven skrift, undertecknad C. Källbom, vilken skrift föredrogs och skulle biläggas akten i målet.

Byråchefen Malm anhöll, att vid nästa sammanträde i målet få bemöta de i nu ingivna skriften gjorda påståenden.

Byråchefen Malm yrkade härvid, att vattendomstolen måtte meddela beslut i anledning av vattenfallsstyrelsens framställning uti den till domstolen den 1 juli inkomna skrivelser.

Då vidare härefter ej förkom, tillkännogavs att vattendomstolen komme att å domstolens kansli i Stockholm meddela utlåtande i målet den 11 nästkommande augusti.

Vid härefter hålles enskild överläggning beslöts följande

Utslag.

meddelat den 11 augusti 1924.

Ansökan. I en den 24 augusti 1923 till vattendomstolen inkommen ansöknings har Kungl. vattenfallsstyrelsen, under förmälan att styrelsen låtit påbörja arbete med ombyggnad av den under ^{dess} förvaltning ställda Södertälje kanal och i samband därmed jämval utfört vissa rensningar i Mälaren och Saltsjön, anhållit om godkännande av de arbeten, som sedan verkställets, samt om tillstånd till företagets vidare utförande i enlighet med därtöver upprättad, av ritningar åskådliggjord plan.

Hemställan Seder rörande det sökte företaget utredning skett in-
till Kungl. För vattendomstolen, har vattendomstolen jämlikt 5 kap. 3 och
Lsj:t.

7 33 Vattenlagen med underdånig skrivelse den 13 maj 1924
till Kungl. Maj:ts prövning hemställt frågan om företaget.
Genom nådigt brev den 27 juni 1924 har Kungl. Maj:t med-
delat beslut angående nämnda hemställan.

Södertälje kanal utgör förbindelseled mellan Mälaren
och Östersjön samt framgår från Linasundet vid Södra Björkö-
fjärden i Mälaren till sjön Maren inom Södertälje stad och
därifrån till Igelstaviken, utgörande norra ändan av Halle-
fjärden i Saltsjön.

I frågavarande plan avser i huvudsak att genom ut-
vidgning och rätning av den äldre kanalen möjliggöra fram-
förande i farleden av fartyg med ett djupgående av 5,5
meter. För detta ändamål har kanalen i sin sträckning
mellan Mälaren och Saltsjön dimensionerats med ett djup
under lågvattenytan av minst 6,0, högst 7,0 meter och en
bottenbredd av minst 24 samt uti Mälaren och Saltsjön med
ett djup under lågvattenytan av minst 6,6, högst 7,0 meter
och en bottenbredd av 60 meter, varvid lågvattenytan i Mä-
laren satts till 4,0 och i Saltsjön till 3,5 meter över
slusströskeln i Stockholm. Den minsta krökningsradien för
kanalen har bestämts till 600 meter.

För genomförande av denna plan fördjupas och rätas
farleden i Linasund på en längd av omkring 900 meter. Den
egentliga kanalen eller den omkring tre kilometer långa
farleden mellan Mälaren och Saltsjön inrättas sålunda, att

Kanal -
sträck-
ning.

Företa-
gets plan.

den gamla kanalen i stort sett följes men erhåller en rakare sträckning. Därvid borttages den gamla slussen och bygges en ny sluss omkring 800 meter längre ned vid Lotsudden strax öster om sjön Maren. För en framtida ytterligare utvidgning av kanalen har den nya slussen avpassats för fartyg med djupgående av 6,5 meter, för vilket ändamål bland annat trösklarna förlagts å ett minsta djup av 7,5 meter.

Den nya kanalens främragande i rakare sträckning medför, att densamma norrifrån förenar sig med sjön Maren inemot 400 meter söder om den plats, där norra delen av gamla kanalen utmynnar i sagda sjö. I anledning därav avstänges den gamla kanalens mynning medelst en jorddamm. Till förekommande av minskning i vattenomsättningen mellan den gamla och nya kanalens mynnningar anordnas i omförmälda jorddamm en utspolningsöppning med en genomströmningsarea av 1,93 m².

I stället för den i Södertälje stad befintliga gatubron över kanalen i Svängbrogatans sträckning, vilken bro för företagets genomförande måste rivas, uppföres ny bro omkring 125 meter ovanför i linjen Skoltorget - Stockholmsvägen, varjämte vid nya slussen anordnas broförbindelse över nedre portkammaren och gångbana över norra portparet.

För tillgodoseende av kanaltrafikens behov anlägges utanför Lotsudden i Maren en brygga med tillhörande ponton i ändamål att användas som tilläggsplats för båtar, vilka medföra kol och material till kanalverkets förråd, samt för förtöjning av kanalverkets bogserbåt.

utanför kanalens mynning i Igelstaviken fördjupas bottnen
i nämnda vik på en sträcka av 350 meter, varjämte vissa rens-
ningsarbeten utföras vid Brandalsund omkring en mil söder om
Södertälje stad.

Arbetet å den nya kanalen enligt förenämnda plan har
numera till huvudsaklig del utförts. Sålunda hava större de-
len av grävningen ävensom upprensningarna vid Linsund och
Brandelssund verkstälts samt den nya kajbyggnaden vid Lots-
udden utförts. De åtgärder, som ännu återstå, omfatta slut-
förendet av grävningarna samt vissa broarbeten jämte vad där-
med äger samband.

I sin förenämnda underdåniga hemställan har vattendom-
stolen efter att hava redogjort för företagets planläggning
och dess inverkan å motstående intressen av allmän och en-
skild natur, för sin del ansett hinder mot företaget icke fö-
religga, varjämte vattendomstolen föreslagit vissa villkor för
farledens inrättande. I huvudsaklig överensstämmelse med vad
vattendomstolen hemställt har Kungl. Maj:tt genom förenämnda
nådiga beslut den 27 juni 1924 funnit gott dels förklara hin-
der mot företaget med den ungefärliga planläggning, som av
vattenfallsstyrelsen tillämnats, icke möta, dels ock föreskri-
va följande villkor för farledens inrättande:

att Södertälje kansls ägare skall vara underkastad de
föreskrifter till skydd för fisket, som framdeles må visa sig
erforderliga;

att Södertälje stad medgives rätt att efter vattenfalls-

Verkställ-
da arbeten.

Företa-
gets till-
åtlighet.

styrelsens närmare anvisningar å mark utefter den nya kanalen, som icke erfordras för försäljning eller utarrendering eller till nyttjande för kanalen eller annat statsändamål, på egen bekostnad anordna promenadvägar, samt i den mån sådant kan ske utan olägenhet för kanaltrafiken nyttja samma vägar, dock endast så länge den av vägarne upptagne marken icke erfordras för kanalen, vare sig för dess utvidgning eller annorledes eller för annat statens ändamål, samt under det villkor tillika att staden icke äger i någon form åtnjuta gottgörelse, då sagda mark kan komma att tagas i anspråk för berörda ändamål;

att vid den brygga med ponton, som är avsedd att anläggas i sjön Mären utanför Lotsudden, fartyg eller pråm icke får helt eller delvis förläggas vid utsidan av vid samma brygga eller ponton liggande fartyg eller pråm;

att den av vattenfallsstyrelsen i sjön Mären anlagda utspolningsanordningen får - tillvidare och intill dess annat blivit i laga ordning bestämt - vid sådana tillfällen, då vattenytan i Mälaren nedgått under höjden 4,2 meter över slusströskeln i Stockholm och därjämte nivåskillnaden mellan Mälaren och Saltsjön överstiger 0,4 meter, hållas fullt öppen endast under 12 timmar av dygnet eller ock allenast till hälften under hela dygnet; samt

att samråd skall äga rum mellan vattenfallsstyrelsen och chefen för generalstaben beträffande övergångar över farleden, skydd mot skadegörelse, särskilt från luften m.m., samt mellan vattenfallsstyrelsen och chefen för marinstaben beträffande

slussanordningar m.m.

Våd beträffar av kanalenläggningen berörd fast egendom har vattenfallsstyrelsen i målet visat sig förfoga över all för företaget erforderlig mark med undantag av doktor Wilhelm Sjögren tillhöriga tomterna N:r 1 och 2 samt fabrikören Johan Ulrik Köhler tillhöriga tomten n:r 20, allt i Alhagen uti Söder- tälje stad.

Vattenfallsstyrelsen har i målet hemställt, att vatten- domstolen, till förekommande av avbrott i arbetet, måtte medde- la slutligt utslag i anledning av förevarande ansökan, utom så- vitt anginge den del av företaget, för vars genomförande erford- rades arbeten å nyssangivna fastigheter.

Då saksägarna i målet ej haft något att erinra mot nu nämnda hemställan, finner vattendomstolen, ^{som} jämlikt 11 kap. 66 § vattenlagen därutinnan företager målet till slutlig prövning, med stöd av förenämnda nämnda beslut den 27 juni 1924 skäligen godkänns de för företagets utförande redan verkställda arbeten och meddela styrelsen tillstånd att slutföra företaget i huvudsak- lig överensstämmelse med den i målet åberopade planen, dock med den begränsning att styrelsen icke äger företaga arbete å fastigheterna n:r 1, 2 och 20 i Alhagen, förrän vattendomstolens tillstånd beträffande denna del av målet erhållits.

Förutom ovan angivna, av Kungl. Maj:t föreskrivna vill- kor för farledens inrättande finner vattendomstolen skäligen

Erforderlig
mark för
företaget.

Tillstånd
beträffan-
de viss del
av företaget.

Med före-
taget fö-
renade vill-
kor.

med avseende å slussens skötse förordna, att densamma skall på sådant sätt handhavas, att genom vattnets avläppning förång icke tillskyndas allmänna eller enskilda intressen, som äro beroende av vattenståndet i Mälaren eller vattnets lopp genom kanalen.

Jämte vad här ovan finnes föreskrivet beträffande förhållandet mellan kanslens ägare och Södertälje stad skall, i den mån ej annorledes överenskommits, lända till efterrättelse i målet åberopade mellan vattenfallsstyrelsen efter nådigt be- myndigande samt staden träffat avtal dels av den 29 maj och 11 juli 1917 och dels av den 5 juli 1922.

För befordrande av vattenomsättningen i sjön Maren har Södertälje stad yrkat, dels att staden måtte berättigas att framdraga kulvert av viss dimension mellan kanalen och sjöns nordligaste del, vilken kulvert skulle få fritt genomströmmas av vatten, dels ock att vattenfallsstyrelsen måtte förpliktas bekosta anordnande av maskindrivna propellrar i nämnda kulvert och förut omförmälda utspolningsöppning. Då emellertid den olägenhet beträffande vattenomsättningen, som vållas genom kanalens ändrade sträckning, icke allenast undanröjes genom vattenframsläppningen genom ovan omförmälda utspolningsöppning utan till och med en väsentlig förbättring därigenom vinnes, finner vattendomstolen, med ogillande av stadens yrkande, i vad detsamma avser skyldighet för vattenfallsstyrelsen att bekosta berörda propelleranordningar, frågan om inrättande av sagda kulvert jämte propellrar icke kunna i detta sammanhang upptagas till

pröv

för

gen

för

nar

ning

sto

påfi

ino

gen

sät

hål

i k

ter

peg

ter

Sjö

fi

st

i

sk

de

all
ör-
s
ör-
i
tells
t be-
sh ll
lar
st
öns
mas
stas
lvert
en (gen-
lens
fram-
till
vat-
samma
örda
rt
ll

prövning.

Angående av staden framställda yrkanden om skyldighet för vattenfallsstyrelsen att utgiva ersättning dels för intrång genom den i sjön Maren anlagda lastbryggan jämte ponton, dels för skada till följd av kanalarbetet å staden tillhöriga brun- nar och dels för flyttning av visse kablar och dykareled- ningar vill vattendomstolen framdeles utlåta sig.

Jämlikt 11 Kap. 63 § vattenlagen föreskriver vattendom- stolen, att de genom detta utslag medgivna arbeten skola vid påföljd, varom förmåles i 2 kap. 22 § vattenlagen, vara verkställda inom tre år härafter.

Före utgången av innevarande år skall av vattenrättsin- genjören i vattenbyggnad vid eller i närheten av slussen ut- sättas en fixpunkt, vars höjdläge noggrant fastställles i för- hållande till slusströskeln i Stockholm, ävensom å lämplig plats i kanalen vid vardera slusporten anbringas pegel med 0-punk- ten i jämnhöjd med nyssnämnda slusströskel eller, om dylika peger redan finnas på angivet sätt anordnade, verkställa jus- tering av dessa.

Beträffande uppkommen fråga om tidpunkten för doktor Sjögrens avflyttning från fastigheten n:r 1 och 2 i Alhagen finner vattendomstolen på därom gjord hemställes skäligen fast- ställa den överenskommelse, som i sådant hänseende träffats i målet och som innefattas i en till vattendomstolen ingiven, akten i förevarande mål bilagd skrift av den 29 juli 1924, un- dertecknad av advokaten Louis Chrysanter i egenskap av ombud

Av Södertäl-
je stad fram-
ställda ersätt-
ningsanspråk.

Byggnads-
tid.

Ang. fix-
punkt och
pegel.

Ang. Alhagen
n:r 1 och 2.

för Sjögren, med den jämknings, varom nämnde ombud och byråche-
fen Fredrik Malm å vattenfallstyrelsens vägnar förenat sig och
som härövan i protokollet angives.

För fortsatt behandling av målet i ännu oavgjorda delar
sammanträdde vattendomsstolen å rådhuset i Södertälje onsdagen
den 27 augusti 1924 klockan 11 f.m., då parterna, vid äventyr
att vidare uppskov ej kommer att dem beviljas, hava att slut-
ligen utföra sin talen.

Talen mot detta utslag, i vad därigenom slutligen dömt
blivit, fullföljes hos Kungl. Maj:t genom besvär, som ingivas
i Kungl. Jordbruksdepartementet sist före klockan tolv på da-
gen onsdagen den 10 september 1924.

På vattendomsstolens vägnar:

*Wall
R. W.*

Abian Appelberg